

VZGOJNI NAČRT

Osnovne šole dr. Antona Debeljaka Loški Potok

OŠ Loški Potok

Šolsko leto 2020/2021

Loški Potok, september 2020

VIZIJA ŠOLE

Učitelji, starši in učenci skupaj ustvarjamo varen in vzpodbuden prostor, v katerem lahko šolar spoznava svoje interese, kvalitete, se razvija, uči in opremi z veščinami za nadaljnjo izobrazbeno in življenjsko pot.

VSEBINA VZGOJNEGA NAČRTA:

- Temeljne vrednote in vzgojna načela.
- Oblike vzajemnega sodelovanja med šolo in starši.
- Vzgojne dejavnosti (proaktivne oz. preventivne dejavnosti, svetovanje in usmerjanje učencev).
- Vzgojni postopki.
- Vzgojni ukrepi.

TEMELJNE VREDNOTE IN VZGOJNA NAČELA

VREDNOTE

So osnovno gibalno človekovega vedenja in vsebina človekove omike ter odličnosti. Pomembno določajo in vplivajo na naravnost in klimo šole. Zato želimo biti pozorni na to, katere naše vrednote dejansko prevladujejo in katere pomembne vrednote izgubljajo svoje mesto v naši skupnosti, pa bi jim radi dali več vpliva. Učitelji, starši in učenci izbiramo tiste, ki so nam posebej vredne in bi jim želeli posvetiti več pozornosti v naslednjem letu ali letih.

Skupaj smo izpostavili:

- **NAVADE DELA IN UČENJA** (Veščine in znanja, ki bi jih želeli približati učencem kot nekaj vrednega, dobrega in tudi prijetnega, kar pomembno pomaga pri razvoju dobre samopodobe in prinaša zadovoljstvo skozi rezultate dela. Osvojene navade so kapital za vse življenje, ker znanje lahko pozabiš, večino pa lahko uporabiš kadarkoli znova, da znanje osvežiš in dopolniš).
- **STRPNOST** in **POTRPEŽLJIVOST** (Naravnost k dobrim, pozitivnim odnosom. Damo si čas, da bi bolje razumeli ali sprejemali drugega in damo čas drugemu, da se izrazi tako, kot potrebuje. Razvijamo sposobnost sprejemanja in spoštovanja različnosti).
- **POGOVOR** (Veščina, s katero na miren način rešujemo konflikte in se zblížujemo).
- **SPOŠTOVANJE** (Odnos, s katerim pokažemo, da cenimo dobre lastnosti drug v drugem).

- **MEDSEBOJNA POMOČ** (Vsi smo ena skupnost, želimo uspeh drug drugemu, z veseljem si pomagamo na poti k uspehu, zavedamo se, da tekmovanje prinese poražence, **SODELOVANJE** pa prinese zadovoljstvo vseh, splete srčne vezi in vzpodbuja **PRIJATELJSTVA**).

VZGOJNA NAČELA

So izhodišče vzgajanja in oporne točke pri oblikovanju vzgojnega načrta. Med drugim poudarjamo naslednja vzgojna načela:

- oblikovanje optimalnega življenjskega, učnega in vzgojnega okolja v fizičnem, psihološkem, socialnem in duhovnem smislu
- vključevanje in strpnost
- sodelovanje, skupno reševanje težav, dogovarjanje
- zavzetost za vsakega posameznika, iskanje odličnosti posameznikov in odnosov - zaupanje in zagotavljanje varnosti

OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA MED STARŠI IN ŠOLO

VZAJEMNO-SODELOVALNI ODNOS S STARŠI je pogoj za kvalitetno vzgojno-izobraževalno delo šole. Poteka pri samem oblikovanju življenja in dela na šoli, organiziranju vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, pri oblikovanju vizije in vzgojnega koncepta šole, pri načrtovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju. Starši se vključujejo v reševanje problemov, ki jih imajo njihovi otroci in kadar otroci kršijo pravila šole. Šola starše usmerja v ustrezne zunanje ustanove, ki strokovno pomagajo pri učnih in vzgojnih problemih otrok.

Načini, oblike, metode in cilji vzgojnega dela šole morajo biti staršem vnaprej poznani.

VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE

Proaktivne, preventivne dejavnosti

Vzgojne dejavnosti oblikujejo šolsko okolje tako, da se učenci počutijo varne, sprejete, da so pri šolskem delu motivirani, zavzeti, ustvarjalni in da prevzemajo odgovornost za svoje vedenje ter sprejemajo omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti.

Šola je avtonomna pri načrtovanju in izvajanju proaktivnih vzgojnih dejavnosti, ki temeljijo na oblikovanju okolja, v katerem bodo učenci uspešno zadovoljevali temeljne telesne, duševne, čustvene in socialne potrebe in razvijali samostojnost in odgovornost.

Ker je oddelek razreda osnovna socialna skupina v šoli, bomo posebno pozornost namenili oblikovanju in razvijanju dobrih medsebojnih odnosov s spodbujanjem ugodne socialne klime. Vsaka oddelčna skupnost bo sprejela pravila oddelka, ki bodo izhajala iz pravil šolskega reda in ki bodo spodbujala medsebojno povezanost in sodelovanje. Gradila naj bi

se na občutku varnosti, zaupanja in sprejetosti. Spodbujalo se bo razvijanje socialnih veščin, vrstniško sodelovanje in pomoč. Poudarjali in pohvalili bomo zgledno vedenje učencev v okviru razredov in tudi celotne šolske skupnosti na rednih mesečnih srečanjih učencev in učiteljev šole.

Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šole se bodo organizirale v okviru ur oddelčne skupnosti, dni dejavnosti, interesnih dejavnosti ali tudi v okviru šolskih projektov.

Posebno pozornost bomo namenili določenim temam, kot so:

- preprečevanje medvrstniškega nasilja,
- vzgoja za preprečevanje vsakršnega nasilja in zlorab,
- komunikacija kot povezovanje in reševanje problemov,
- medvrstniška pomoč,
- razvijanje socialnih veščin,
- preprečevanje odvisnosti,
- zdrav način življenja,
- sprejemanje drugačnosti
- medgeneracijsko povezovanje in sodelovanje,
- varnost na cesti,
- vzgoja za izbiro poklica,
- oblikovanje delovnih navad, spodbujanje rednega domačega dela in sprotnega učenja.

Izvajali bomo preventivne dejavnosti za zdrav način življenja za vse starosti od 1. do 9. razreda, od navad higiene, prehrane, gibanja do preprečevanja razvad kajenja, alkohola ali močnejših sredstev opoja. V povezavi z Zdravstvenim domom Ribnica se bo na šoli izvajal program preventivnega zdravstvenega varstva. Namen programa vzgoja za zdravje ni le širjenje informacij, ampak aktiven in dinamičen proces informiranja, motiviranja in učenja otrok in mladostnikov, da pridobijo veščine s katerimi bodo lažje vzpostavili, krepili in ohranjali ustrezna vedenja.

1. razred: Zdrave navade, 2. razred: Osebna higiena, 3. razred: Zdrav način življenja, 4.razred: Preprečevanje poškodb, 5. razred: Zasvojenost, 6. razred Odraščanje, 7. razred: Pozitivna samopodoba, 8. razred: Medosebni odnosi, 9. razred: Vzgoja za zdravo spolnost.

Sodelovanje poteka tudi s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in policisti Policijske postaje Ribnica, ki vodijo akcije: Varna pot v šolo – praktični prikaz in ogled varnih poti v šolo za učence 1. razreda, kolesarski izpit za 5. razred – priprava, pregled koles, varovanje izpitne proge ter priprava na občinsko in medobčinsko tekmovanje Kaj več o prometu, projekta Pasavček in Bodi viden, bodi previden.

Šola bo vzpodbujala vse oblike povezovanja, sodelovanja in vključevanja staršev v življenje in delo šole. Prizadevali si bomo za takojšnje in načrtno reševanje problemov, težav in konfliktov.

Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje pomaga učencem pri reševanju problemov v zvezi z njihovim razvojem, šolskim delom, odnosi z vrstniki in odraslimi, razvijanju samopodobe in prevzemanju odgovornosti. Spodbuja razvijanje samovrednotenja, samokontrole in razvijanje odgovornosti za lastne odločitve in ravnanja.

Cilji svetovanja in usmerjanja so, da se učenci učijo:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati svoje delo za večjo učinkovitost,
- spremljati svojo uspešnost,
- razmišljati in presojati o svojih vedenjih in ravnanjih do sebe in drugih ljudi,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- empatično se vživljati v druge,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati v situacijah stresa, strahu, čustvene napetosti, neuspehov, konfliktov, apatičnosti,
- razvijati pozitivno samopodobo,
- dosežati cilje, ki jih zastavi šola.

Usmerjanje in svetovanje se izvaja v okviru oddelčnih ur, pogovornih ur ali ob sprotnem reševanju problemov. Izvajajo ga strokovni delavci in sodelavci šole. Posebno vlogo ima svetovalna služba šole. Svetovanje in usmerjanje, povezano z reševanjem individualnih in skupinskih problemov učencev, izvajajo za to usposobljeni strokovni delavci ali vrstniki. Dejavnost poteka v obliki pogovora med delavci šole in učenci. V primerih, ko strokovni delavec presodi, da se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, staršem predlaga obravnavo v zunanjih ustanovah psihološke in socialne pomoči.

VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

Restitucija (povračilo škode)

Restitucija je oblika vzgojnega postopka, ki omogoča posamezniku, ki s svojim ravnanjem povzroči materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Posameznik se v postopku sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave.

Poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo, zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil, spodbuja pozitivno vedenje, poudarja vrednote. Kaznovalca ni, zato učenec ustvarjalno rešuje problem. Restitucijo

razumemo kot polje vzgoje, katerega cilj je, da učenci kritično razmišljajo o svojem vedenju in da sami popravijo posledice slabo preišljenih dejanj.

Vzgojni ukrepi

Vzgojni ukrepi obsegajo posledice kršitev pravil šole. Uporabljajo se, kadar učenci niso pripravljene sodelovati pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti. Učencem pomagajo spoznavati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo motečega vedenja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev.

Vzgojni ukrepi so lahko:

- ukinitve nekaterih pravic in ugodnosti (statusi, nadstandardne dejavnosti ...),
- zadržanje pod nadzorom učitelja v času odmorov,
- zadržanje na razgovoru po pouku,
- zadržanje po pouku, da opravi manjkajoče šolsko delo (ne pa domačih nalog),
- dodatno spremstvo strokovnega delavca ali staršev izven prostorov šole (dnevi dejavnosti, tabori, šola v naravi ...), če učenec pogosto ogroža varnost in ne upošteva navodil,
- nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli zaradi prepovedi udeležbe pri dejavnosti zunaj prostorov šole,
- vrednotenje neopravljenega domačega ali šolskega dela na način, ki vpliva na oceno pri predmetu in redno mesečno obveščanje staršev o neopravljenih domačih nalogah,
- odstranitev učenca od pouka (kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča izvajanje pouka kljub predhodnim dogovorom, pogovorom in opozorilom; učenec v času odstranitve opravlja delo pod nadzorom drugega strokovnega delavca, ki ga določi ravnatelj; učitelj mora še isti dan pregledati učenčevo delo in se o njem pogovoriti),

Šola lahko oblikuje in izvaja tudi druge vzgojne ukrepe. O vzgojnih ukrepih se vodijo ustrezni zapisi, ki ne vplivajo na vzgojne opomine. Zapise vodi razrednik oziroma svetovalna služba ali oseba, ki vodi obravnavo.

Vzgojni opomini – administrativne sankcije

Minister za šolstvo podrobneje določi postopek izrekanja vzgojnih opominov in varstvo pravic učencev. Izraz vzgojni opomin se razlikuje od vzgojnega ukrepa, ki za učenca nima trajnih posledic, kot sta premestitev v drugi oddelek ali šolo. Vzgojni opomin ima torej podobno vlogo kot sedaj veljavni vzgojni ukrepi. Izreče se, kadar so izčrpana vsa pedagoška sredstva, vsebovana v vzgojnem načrtu šole. Izrek vzgojnega opomina je povezan z obveznostjo izvajanja usmerjenih individualnih proaktivnih, svetovalnih in drugih vzgojnih dejavnosti in s sodelovanjem zunanjih institucij (svetovalnimi centri, centri za socialno delo itd.). V skrajnem primeru je posledica vzgojnih opominov premestitev učenca v drug

oddelek ali šolo. V nekaterih primerih je to možno tudi brez soglasja staršev. Odločitev o tem mora biti podprta s strokovnimi mnenji sodelujočih institucij.

Vzgojni opomini so:

- opomin razrednika,
- opomin oddelčnega učiteljskega zbora (premestitev v drug oddelek),
- opomin ravnatelja,
- opomin učiteljskega zbora (prešolanje).

Ravnatelj
Andrej Starc, prof.

Številka: 007-2/2020/2

Datum: 01. 09. 2020